

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

29 בדצמבר 2008

422

ב' בטבת התשס"ט

עמוד

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 169 והוראת שעה), התשס"ט-2008 252

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 169 והוראת שעה), התשס"ט-2008

תיקון סעיף 9 1. בפקודת מס הכנסה¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 9, אחרי פסקה (ג15) יבוא:

”ריבית, דמי ניכיון (ד15) ריבית, דמי ניכיון או הפרשי הצמדה המשולמים לתושב חוץ על איגרת חוב הנסחרת בבורסה בישראל, שהנפיק חבר בני אדם תושב ישראל (בפסקה זו – חבר בני האדם המנפיק), ובלבד שהכנסה אינה במפעל קבע של תושב החוץ בישראל; בפסקה זו, ”תושב חוץ” – מי שהוא תושב חוץ ביום קבלת הריבית, דמי הניכיון או הפרשי ההצמדה, לפי העניין, למעט אחד מאלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

המושקע בהן אלא גם בחלק תיק הנכסים המושקע באג”ח קונצרניות בלתי סחירות, ששוויין ההוגן נקבע בהתאם למרווחי הסיכון באג”ח הסחירות.

היקף ההשקעה של תושבי חוץ באג”ח סחיר הוא אפסי עד זניח, כך שחלקם בהון הרשום למסחר נע בין 0.2%–0.4%. לעומת שיעור החזקה של כ-3.5% מתוך ההון הרשום למסחר של אג”ח ממשלתיות (לעניין זה יש לציין, כי הריבית בגין אג”ח ממשלתיות המשתלמת לתושבי חוץ פטורה ממס) ולעומת כ-18% בהון הרשום למסחר של מניות הרשומות למסחר בבורסה הישראלית. שיעור ההחזקה הגבוה בהון הרשום למסחר של מניות מתבטא גם בחלקם של תושבי החוץ במחזור המסחר היומי במניות, שמגיע ל-25%.

כמו כן, ברור שההיקף הזעום של שיעור החזקה תושבי החוץ באג”ח הקונצרניות מקרין לשלילה על היקף מחזורי המסחר באג”ח אלו. מיותר לציין כי הנזילות הנמוכה המאפיינת את מחזורי המסחר באג”ח הקונצרניות יכולה לפגוע ביציבות הגופים המוסדיים, המשקיעים כאמור כ-40% מתיק נכסיהם באג”ח אלו. פגיעה מהותית ביציבות הגופים המוסדיים יכולה להתרחש בתקופות שבהן יש פדיונות גבוהים על ידי ציבור החוסכים, כך שהגופים המוסדיים חייבים לממש את נכסיהם. מימוש נכסים, על ידי הגופים המוסדיים, בהיקפים גדולים בכלל, ובפרט באלו עם נזילות נמוכה, יכולה לגרום להפסדים משמעותיים ביותר, תוך מחזורי מסחר דלילים ביותר, שיהוו איום ממשי על הבטחת עתידם הפנסיוני של אזרחי ישראל.

עידוד החזקה תושבי החוץ באיגרות חוב קונצרניות סחירות, עשוי להביא ל”עירוני חיצוני” של נזילות לשוק זה, לגידול במחזורי המסחר בהן ולתמחורן על פי שוויין הכלכלי. מגמה זו עשויה להשפיע הן על שווי תיק הנכסים של הגופים המוסדיים והן על יכולת הגיוס של פירמות ושל מחזור חוב קיים.

כדי לעודד משקיעים זרים להשקיע באג”ח קונצרניות הנסחרות בבורסה, מוצע לתת פטור ממס על ריבית, דמי

כללי בהצעת חוק זו מוצעים כמה תיקונים בפקודת מס הכנסה (להלן – הפקודה). שמתרתם לסייע למשק הישראלי הנתון, בדומה לשווקים אחרים בעולם, במשבר הסייב, בהתאם להצעה, ניתן בדרך של מתן תמריצים להבאת כספים מחו”ל לישראל – מתן תמריצי מס לתושבי חוץ להשקיע בישראל (באמצעות פטור ממס על הריבית המשולמת על איגרות חוב נסחרות ועל רווח הון ממכירת ניירות ערך של חברות ישראליות) והפחתת המס על דיבידנד שמקבלת חברה תושבת ישראל מחברה תושבת חוץ.

כמו כן, מוצע להאריך את תוקף הטבת המס הניתנת לתושבי שדרות ועוטף עזה, נוכח המצב הביטחוני שעדיין שורר באזור זה.

סעיף 1 האירועים האחרונים בשוק ההון המקומי והביין לאומי, שהם חריגים בעוצמתם ובהיקפם, משפיעים, בין השאר, על המסחר באיגרות חוב (להלן – אג”ח) קונצרניות סחירות. עוצמת השפעתם של אירועים אלה באה לידי ביטוי בירידות חדות במחירי אג”ח אלו וזאת לעתים תוך מחזורי מסחר דלילים ביותר. מחזורי מסחר אשר היו דלילים בהיקפם עוד טרם פרוץ המשבר.

מחזורי המסחר הדלילים באג”ח הקונצרניות גורמים לירידות חדות במחיריהן ולגידול בתשואותיהן, באופן שאינו משקף בהכרח את שוויין הכלכלי.

היקפי המסחר השנתיים באג”ח הקונצרניות הם זניחים ומהווים כרבע מהיקפי המסחר באג”ח הממשלתיות. היקפי מסחר נמוכים אלו משפיעים לשלילה, הן על מערכת השיקולים של החברות הציבוריות בבואן לבחון את אפשרויות הגיוס השונות העומדות בפניהן והן על מערכת שיקולי ההשקעה של הגופים המוסדיים, אשר חוששים לעתים להשקיע בנייר ערך מסוים שהנזילות בו נמוכה.

כ-40% מהנכסים המנוהלים בידי גופים מוסדיים מושקעים באג”ח קונצרניות, למעלה ממחציתן אג”ח כאמור הנסחרות בבורסה. פגיעה בשוויין של אג”ח קונצרניות הנסחרות בבורסה אינה פוגעת רק בחלק תיק הנכסים

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; עמ' ס”ח התשס”ח, עמ' 815.

- (1) בעל מניות מהותי כהגדרתו בסעיף 88, בחבר בני האדם המנפיק;
- (2) קרוב כהגדרתו בפסקה (3) להגדרה "קרוב" שבסעיף 88, של חבר בני האדם המנפיק;
- (3) מי שעובד בחבר בני האדם המנפיק, נותן לו שירותים, מוכר לו מוצרים, או שיש לו יחסים מיוחדים אחרים עמו, אלא אם כן הוכח להנחת דעתו של פקיד השומה ששיעור הריבית או דמי הניכיון, לפי העניין, נקבע בתום לב ובלי שהושפע מקיומם של יחסים כאמור בין תושב החוץ לבין חבר בני האדם המנפיק.

תיקון סעיף 97

2. בסעיף 97 לפקודה –

- (1) סעיף קטן (ב1) – בטל;
- (2) בסעיף קטן (ב2), במקום "למסחר בבורסה, יחויב" יבוא "למסחר בבורסה, ואילו נמכר לפני רישומו כאמור לא היה זכאי תושב החוץ לפטור ממכירתו לפי סעיף קטן (ב3). יחויב";
- (3) בסעיף קטן (ב3) –
- (א) בפסקה (1) –
- (1) ברישה, המילים "שהוא תושב מדינה גומלת" והקטע החל במילים "שאותו רכש" עד המילים "הדיווח על המכירה" – יימחק;

ד ב ר י ה ס ב ר

ישראל הם בעלי השליטה בו, או הנהנים או הזכאים ל-25% או יותר מההכנסות או מהרווחים של תושב החוץ, במישרין או בעקיפין.

סעיף 2 סעיף 97(ב3) לפקודה מקנה לתושב חוץ ממדינה החתומה על אמנה למניעת כפל מס (להלן – מדינת אמנה) פטור ממס על רווח הון ממכירת ניירות ערך של חברה תושבת ישראל או ממכירת זכויות בחבר בני אדם תושב חוץ שיעקר נכסיו הם זכויות הנמצאים בישראל (להלן יחד – ניירות הערך). ההוראה האמורה נקבעה כהוראת שעה למי שירכוש את ניירות הערך בשנים 2005 עד 2008, וזה לשונה:

"(ב3) (1) תושב חוץ שהוא תושב מדינה גומלת פטור ממס על רווח הון שהיה לו במכירת נייר ערך של חברה תושבת ישראל, או במכירת זכות בחבר בני אדם תושב חוץ שיעקר נכסיו הם זכויות, במישרין או בעקיפין, הנמצאים בישראל שאתו רכש בתמורה בתקופה שבין יום כ"ד בסיוון התשס"ה (1 ביולי 2005) לבין יום ד' בטבת התשס"ט (31 בדצמבר 2008). על פי בקשתו שתוגש לפקיד השומה במועד הדיווח על המכירה, אם התקיימו כל אלה:

(א) רווח ההון אינו במפעל קבע שלו בישראל;

(ב) הוא היה תושב מדינה גומלת בעשר השנים שקדמו ליום הרכישה של נייר הערך, בריצפות, ולגבי תושב מדינה גומלת כאמור שהוא חבר בני אדם – 75% לפחות מסוג כלשהו של אמצעי

ניכיון והפרשי הצמדה (להלן יחד – ריבית) על איגרת חוב הרשומה למסחר בבורסה, המשתלמת לתושב חוץ, בדומה למצב הקיים במדינות מפותחות אחרות, כמו צרפת, אנגליה, שווייץ וארה"ב. מתן פטור כאמור יסייע לחברות תושבות ישראל להתמודד בתחרות על השקעתם של תושבי החוץ מול חברות שהן תושבות המדינות כאמור.

עם זאת מוצע לקבוע כי הפטור לא יחול על ריבית בידי תושב חוץ הקשור לחברה המנפיקה, קרי שהוא בעל מניות מהותי בה או קרוב שלה, בהתאם להגדרת מונחים אלה לפי סעיף 88 לפקודה. סייג זה מוצע מאחר שמטרת החוק היא לעודד תושבי חוץ להשקיע בשוק ההון בישראל כהשקעה פיננסית, ועל כן אין צורך לעודד בעלי מניות מהותיים או קרובים תושבי חוץ של חברות תושבות ישראל לסייע לחברות הקשורות אליהן, ואין מקום להפחית בדרך זו את המס על הלוואות שקרובים אלה ייתנו לחברות הקשורות.

כמו כן, מוצע לקבוע כי ההטבה לא תחול על מי שקשור עם החברה המנפיקה לא רק בקשר משפטי, אלא גם כעובד, כנותן שירותים או כמספק טובין לחברה, וזאת כדי שלא תינתן תמורה בעבור השירותים או הטובין בדרך של תשלום ריבית על איגרת חוב, שתהא פטורה ממס הכנסה.

לעניין זה יצוין כי הסייגים לפטור ממס שפורטו לעיל יחולו בנוסף להוראה הקבועה בסעיף 68 לפקודה, ולפיה חבר בני אדם תושב חוץ לא יהיה זכאי להטבת מס, להנחה או לפטור לפי הפקודה בשל היותו תושב חוץ, אם תושבי

(2) פסקאות משנה (ב), (ד) ו-(ה) – יימחקו;

(3) בסופה יבוא:

“(1) נייר הערך לא נסחר בבורסה בישראל במועד המכירה.”;

(ב) בפסקה (3), במקום “גם על יחיד תושב ישראל שהיה תושב מדינה גומלת במועד רכישתו של נייר הערך, אם התקיימו בו הוראות סעיף קטן זה” יבוא “גם על יחיד שהיה לתושב ישראל לראשונה או שהיה לתושב חוזר ותיק, כאמור בסעיף 14(א), ובלבד שבמועד רכישתו של נייר הערך היה תושב חוץ” ובסופה יבוא “כאמור”.

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד יובהר כי לפי אמנת מודל המס של ארגון ה-OECD (ORGANIZATION FOR ECONOMIC COOPERATION AND DEVELOPMENT) – ארגון שישראל נמצאת בהליכים להתקבל כחברה בו, רווח הון במכירת נכס שאינו מקרקעין במדינה אחת על ידי תושב מדינה אחרת, חייב במס רק במדינה האחרת. באמנות למניעת כפל מס שמדינת ישראל חתמה עליהן בשנים האחרונות מאומץ עיקרון זה, אך כדי לקבוע אחידות לעניין כל אמנות המס שישראל צד להן, נקבעה קביעה הדומה לקביעת האמנות בדיון הפנימי.

עם השינוי המוצע, אין עוד צורך לקבוע בסעיף 97(1)(32) הוראות לעניין היות המוכר תושב מדינת אמנה במשך עשר השנים שקדמו ליום הרכישה. כן מוצע להקל על קבלת הפטור בדרך של ויתור על חיובו של תושב החוץ לרווח על המכירה ועל הרכישה כנדרש היום בסעיף 97(32)(1)(ד) ו-(ה). עוד מוצע להבהיר כי הוראות סעיף 97(32) לא יחולו לגבי ניירות ערך הנסחרים בבורסה (שלגביהם יחולו הוראות סעיף 97(22) בנוסחו המוצע בהצעת חוק זו).

כמו כן, מוצע להתאים את פסקה (3) שבסעיף 97(32) לחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 168 והוראת שעה), התשס"ח-2008 (ס"ח התשס"ח, עמ' 902), ולקבוע כי ההטבה תחול גם על יחיד שהיה לתושב ישראל לראשונה או שהיה לתושב חוזר ותיק, אם במועד רכישתו של נייר הערך הוא היה תושב חוץ. זאת לעומת המצב כיום שלפיו חל הפטור רק על יחיד שהיה לתושב ישראל לאחר שהיה עשר שנים תושב מדינת אמנה.

נוסף על התיקון המוצע, כמפורט לעיל, בסעיף קטן (32) של סעיף 97, מוצעים בסעיף 1(2) ו-(2) להצעת החוק עוד שני תיקונים לסעיף 97 לפקודה, הנדרשים לצורך התאמה לתיקון האמור:

– סעיף 97(10) לפקודה קובע כי תושב חוץ פטור ממס על רווח הון ממכירת מניה אשר הוקצתה לו בשנת המס 2003 ואילך תמורת השקעתו הכספית של תושב החוץ בחברה, אם במועד ההקצאה היתה החברה חברה עתירת מחקר ופיתוח, כהגדרתה בתקנות שקבע שר האוצר. מאחר שמוצע ליתן פטור ממס רווח הון הנובע ממכירת נייר ערך של כל חברה תושבת ישראל בהתקיים התנאים הקבועים בסעיף 97(32) בנוסחו המוצע, אין עוד צורך בהוראה המיוחדת לגבי מכירת מניה בחברה עתירת מחקר ופיתוח ומוצע, בסעיף 1(2) להצעת החוק, לבטל את הסעיף הקטן האמור.

השליטה שבו מוחזקים, במישרין או בעקיפין, על ידי יחידים שהיו תושבי מדינה גומלת בעשר השנים שקדמו ליום רכישתו של נייר הערך, ברציפות; לעניין זה יראו בעל זכויות שאינו בעל מניות מהותי, חבר בני אדם תושב מדינה גומלת שניירות הערך שלו רשומים למסחר בבורסה מחוץ לישראל, כתושב מדינה גומלת, אלא אם כן הוכח אחרת;

(ג) הרכישה של נייר הערך לא היתה מקרוב ולא חלו לגביה הוראות חלק ה-2, או הוראות סעיף 70 לחוק מיסוי מקרקעין;

(ד) בתוך 30 ימים מיום רכישת נייר הערך הוגשה לפקיד השומה הודעה על הרכישה ועל פריטה, בטופס שקבע המנהל;

(ה) הוא הגיש דוח על המכירה לרשות המס שבמדינת תושבות.

(2) הוראת פסקה (1) לא תחול על רווח הון במכירת נייר ערך של חברה שביום רכישתו ובשנתיים שקדמו למכירתו, עיקר שוויים של הנכסים שהיא מחזיקה, במישרין או בעקיפין, הם זכויות במקרקעין או זכויות באיגוד מקרקעין.

(3) הוראות סעיף קטן זה יחולו, בשינויים המחויבים, גם על יחיד תושב ישראל שהיה תושב מדינה גומלת במועד רכישתו של נייר הערך, אם התקיימו בו הוראות סעיף קטן זה, ויחולו לעניין רווח ההון הוראות סעיף קטן (ב) כאילו נייר הערך היה נכס שהיה לו מחוץ לישראל לפני היותו לתושב ישראל.

(4) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע תנאים, הגבלות והוראות לעניין סעיף זה.”

כדי לעודד תושבי חוץ להשקיע בישראל, מוצע, בסעיף 97(32) להצעת החוק, לתקן את סעיף קטן (32) של סעיף 97 לפקודה ולקבוע, כהוראת קבע, פטור ממס כאמור באותו סעיף קטן לא רק לתושב מדינת אמנה אלא לכל תושב חוץ, תוך הקלת התנאים הנדרשים היום לצורך קבלת הפטור. לעניין זה יובהר כי בדומה לפטור ממס על ריבית המשולמת על איגרת חוב, מדינות רבות מקנות לתושבי חוץ פטור כאמור, ולפיכך מתן פטור כאמור בישראל יאפשר לחברות בישראל להתחרות מול חברות בחו"ל על השקעתם של תושבי החוץ.

"הקלה במס על
הכנסה מדיבידנד
שמקורה מחוץ
לישראל – הוראת
שעה לשנת 2009

126א. (א) בסעיף זה –

"בעל שליטה" – כהגדרתו בסעיף 3(ט);

"הכנסה מדיבידנד", של חברה – הכנסתה החייבת של חברה מדיבידנד שמקורו מחוץ לישראל, ששילם לה חבר בני אדם תושב חוץ ושהתקבל בידה בישראל בשנת המס 2009, למעט הכנסה כאמור מדיבידנד שמקורו ברווחים שלולא היו מחולקים לחברה או לחבר בני אדם אחר שבאותה שרשרת חברות כהגדרתה בסעיף 75(א)(14), היו רווחים שלא שולמו כהגדרתם בסעיף 75(א)(12), ובלבד שאם החברה היא בעלת שליטה בחבר בני האדם משלם הדיבידנד יופחתו מההכנסה כאמור סכומים אלה:

(1) סכום הלוואה שנתנה החברה לחבר בני האדם משלם הדיבידנד או לקרובו בתקופה שמיום ד' בכסלו התשס"ט (1 בדצמבר 2008) עד יום כ"ד בטבת התשע"א (31 בדצמבר 2010) (בהגדרה זו – התקופה הקובעת), שטרם נפרע בתקופה הקובעת;

ד ב ר י ה ס ב ר

משפחתית כהגדרתה בסעיף 64א או חברה שקופה כהגדרתה בסעיף 1א64. חברות אלה הן אמנם חברות לפי חוק החברות, התשנ"ט–1999, אך לצורכי מס רואים את הכנסתן כאילו חולקה לחברי החברה ולכן זוהי למעשה הכנסת היחיד.

לצורך קביעת ההטבה האמורה מוצע להגדיר את המונח "הכנסה מדיבידנד" שלגביה תחול ההטבה, ולמעט ממנה הכנסה שמקורה ברווחים שלא שולמו כהגדרתם בסעיף 75 לפקודה ואשר היו ממילא מיוחסים לבעל השליטה כדיבידנד גם לולא היה הדיבידנד משולם בפועל. הסיבה לכך היא שאם ההכנסה מיוחסת ממילא לבעל השליטה ומשולם בניגוד מס גם אם לא חולקה בפועל, אין צורך בתמריצי מס נוספים כדי להעביר את הכספים לישראל.

עוד מוצע, כדי למנוע העברה סיבובית של כסף מישראל והחזרתו כדיבידנד בשיעור מס נמוך, לקבוע, במסגרת ההגדרה האמורה למונח "הכנסה מדיבידנד", כי במקרה שבו החברה מקבלת הדיבידנד היא בעלת שליטה בחבר בני האדם משלם הדיבידנד יופחת מסכום שהחברה נתנה לחבר בני האדם משלם סכום השווה לסכום שהחברה נתנה לחבר בני האדם משלם הדיבידנד או לחבר בני אדם הקשור אליו, כהלוואה או כערבות להלוואה, והכל לגבי הלוואות שטרם נפרעו או רביוות שמומשו, ושניתנו בתקופה שמיום ד' בכסלו התשס"ט (1 בדצמבר 2008) עד יום כ"ד בטבת התשע"א (31 בדצמבר 2010). מוצע לקבוע את תחילת התקופה ליום 1 בדצמבר 2008, המייצג את המועד שבו התכנית הובאה לידיעת הציבור (תזכיר החוק הופץ ביום 2.12.2008). מכאן שהחל ממועד זה יכלו חברות לבצע את העסקה הסיבובית שהחוק המוצע מבקש למנוע, קרי מתן הלוואות כדי שאלה ישמשו לחלוקת דיבידנד. התאריך המוצע לסיום התקופה נועד למנוע, ככל האפשר, עסקאות סיבוביות כאמור, שלפיהן החברה תקבל

וזו נוסחו של סעיף קטן (ב) שמוצע לבטלו:

"(ב) (1) תושב חוץ פטור ממס על רווח הון ממכירת מניה אשר הוקצתה לו בשנת המס 2003 ואילך, בחברה שהיתה במועד ההקצאה חברה עתירת מחקר ופיתוח, תמורת השקעתו בה.

(2) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע כללים לביצוע סעיף זה.

(3) לענין סעיף זה – "חברה עתירת מחקר ופיתוח" – כהגדרתה בתקנות שקבע שר האוצר לפי סעיף 103א(ב), שהיא תושבת ישראל."

– עוד מוצע, בסעיף 2(2) להצעת החוק, לתקן את סעיף 97(ב2) לפקודה כדי להבהיר כי החיוב על חלק רווח ההון של נייר ערך שנסחר בבורסה, שהיה נצמח אילו היה נייר הערך נמכר לפני יום רישומו למסחר בבורסה, יחול רק ככל שעל אותו רווח ההון לא היה ניתן פטור לפי הוראות סעיף 97(ב3) אילו לא נרשם למסחר כאמור.

סעיף 3 לסעיף 126א המוצע

לסעיפים קטנים (א) ו-(ב) המוצעים

כדי לעודד העברת כספים מחו"ל לישראל והשקעתם בישראל, מוצע לקבוע, כהוראת שעה לשנת המס 2009, כי חבר בני אדם תושב ישראל המקבל דיבידנד בשנת מס זו מחבר בני אדם תושב חוץ, יהיה חייב עליו, לפי בקשתו, במס חברות בשיעור של 5%, במקום בשיעור של 25% הקבוע היום בסעיף 126ג) לפקודה, אם בכספי הדיבידנד נעשה שימוש בישראל.

על פי המוצע, הטבה זו לא תחול אם החברה שקיבלה את הדיבידנד היא חברת בית כמשמעותה בסעיף 64, חברה

(2) סכום ערבות שנתנה החברה לחבר בני האדם משלם הדיבידנד או לקרובו בשל הלוואה שלקח חבר בני האדם בתקופה הקובעת, ובלבד שהערבות מומשה בתקופה האמורה;

(3) סכום ששילמה החברה בתקופה הקובעת, לרכישת ניירות ערך של חבר בני האדם משלם הדיבידנד או של קרובו;

”קרוב” – כהגדרתו בפסקה (3) להגדרה ”קרוב” שבסעיף 88;

”שימוש בישראל” – שימוש שהוא אחד מאלה, למעט תשלום, במישרין או בעקיפין, ליחיד שהוא בעל שליטה בחברה מקבלת הדיבידנד:

(1) תשלום לתושב ישראל בעד שירותים שנתן בישראל או בעד עבודה שביצע בישראל;

(2) תשלום בעד רכישה או שכירות של נכסים שהשימוש בהם יהיה בישראל, וכן תשלומים לתושב ישראל בעד רכישה או שכירות של נכסים; לעניין זה, ”נכס” – למעט נייר ערך כהגדרתו בסעיף 88;

(3) תשלום לשם השבחה או החזקה של נכסים בישראל;

(4) השקעה במחקר ופיתוח בישראל;

ד ב ר י ה ס ב ר

הדיבידנד, יראו כשימוש בכספי הדיבידנד בישראל את פירעון החוב לחברה האמורה, רק אם החברה ששולם לה החוב עשתה בו שימוש בישראל. קביעה זו נדרשת כדי לוודא שהשימוש בכספים ישרת את מטרת החוק המוצע.

– תשלום ריבית, דמי ניכיון או הפרשי הצמדה על איגרת חוב הנסחרת בבורסה בישראל וכן רכישה של איגרת חוב כאמור שהונפקה על ידי החברה מקבלת הדיבידנד; יובהר, כי, אמנם כל השימושים המפורטים בפסקה זו הם בגדר ”פירעון חובות”, ואולם הם אינם נכנסים בגדרה של פסקה (5) להגדרה, שכן ניירות חוב הנסחרים בבורסה מוחזקים גם בידי תושבי חוץ, ועל כן תשלום כאמור למחזיקי איגרות החוב הנסחרות עלול שלא לעמוד בתנאי לפיו הפירעון צריך להיות לתושב ישראל.

– הפקדת פיקדון בישראל בתאגיד בנקאי שהוא תושב ישראל במשך שנה אחת לפחות וכן רכישת ניירות ערך הנסחרים בבורסה בישראל והחזקתם, או החזקת ניירות ערך שנרכשו בכספי פדיונם, במשך שנה אחת לפחות. לעניין זה יובהר, כי אין מניעה לרכוש ניירות ערך אחרים בחלק מכספי הפדיון ולא בכלול, ואולם לצורך עמידה בתנאי ההגדרה ”שימוש בישראל” בדרך של החזקת ניירות ערך, יובא בחשבון רק החלק שבו נרכשו ניירות הערך האחרים.

עמידה בתנאי זה תהיה גם אם החזקת ניירות הערך או החזקת הפיקדון בנק, לפי העניין, היתה לתקופה הקצרה משנה, אם התקופה המצטברת של ההפקדה וההחזקה היא של שנה לפחות.

את הדיבידנד אמנם בשנת 2009, ואולם המימון לצורך חלוקת הדיבידנד יינתן במהלך שנת המס העוקבת. מאותה סיבה מוצע להפחית מסכום הדיבידנד שקיבלה החברה את הסכום ששילמה בעבור ניירות ערך שרכשה בחבר בני האדם משלם הדיבידנד בתקופה כאמור לעיל, שכן רכישת ניירות ערך מהווה תחליף למימון חלוקת דיבידנד בדרך של מתן הלוואה או ערבות כאמור.

כאמור לעיל, תנאי לקבלת הטבה לפי הסעיף המוצע הוא שימוש בישראל, במהלך שנת 2009, בכספי ההכנסה מדיבידנד. לעניין זה מוצע להגדיר ”שימוש בישראל” ככל אחד מהשימושים המפורטים להלן, שעניינם שימור עסקים בישראל, תמרוץ השקעות חדשות וסיוע לאפשרות במתן האשראי בישראל:

– תשלום לתושב ישראל בעד שירותים שנתן בישראל או בעד עבודה שביצע בישראל;

– תשלום בעד רכישה או שכירות של נכסים שהשימוש בהם יהיה בישראל וכן תשלומים לתושב ישראל בעד רכישה או שכירות של נכסים. אף אם השימוש בהם יהיה מחוץ לישראל;

– תשלום לשם השבחה של נכס בישראל או לשם החזקתו;

– השקעה במחקר ופיתוח בישראל;

– פירעון חובות לתושב ישראל; לעניין זה מוצע לקבוע כי אם פירעון החוב הוא לחברה הקשורה לחברה מקבלת

(5) פירעון חוב לתושב ישראל, ואם פירעון החוב הוא לחבר בני אדם קרוב – בתנאי שאותו חבר בני אדם יעשה בכספי פירעון החוב שימוש בישראל;

(6) תשלום ריבית, דמי ניכיון או הפרשי הצמדה על איגרת חוב הנסחרת בבורסה בישראל וכן רכישה בידי החברה מקבלת הדיבידנד של איגרת חוב כאמור שהונפקה על ידה;

(7) הפקדת פיקדון בישראל, בתאגיד בנקאי שהוא תושב ישראל, במשך שנה אחת לפחות (בהגדרה זו – תקופת הפיקדון), או רכישת ניירות ערך הנסחרים בבורסה בישראל והחזקתם במשך שנה אחת לפחות (בהגדרה זו – תקופת ההחזקה); לעניין זה –

(א) יראו נייר ערך כאילו הוחזק בכל תקופת ההחזקה גם אם נמכר לפני תום התקופה האמורה, אם במלוא התמורה ממכירתו נרכש נייר ערך אחר הנסחר בבורסה בישראל אשר הוחזק במשך יתרת תקופת ההחזקה;

(ב) הופקד סכום מסוים בפיקדון כאמור בפסקה זו למשך תקופה הקצרה מתקופת הפיקדון ונרכשו והוחזקו ניירות ערך כאמור בפסקה זו, באותו סכום, למשך תקופה הקצרה מתקופת ההחזקה, יראו כאילו נעשה שימוש בישראל לפי פסקה זו בסכום האמור, אם התקופה המצטברת של ההפקדה וההחזקה כאמור היא שנה אחת לפחות;

(8) תשלום דיבידנד לחברה תושבת ישראל, ובלבד שאותה חברה תעשה בו שימוש בישראל.

(ב) על אף ההוראות לפי פקודה זו, על הכנסה מדיבידנד של חברה שנעשה בה שימוש בישראל במהלך שנת המס 2009, יוטל מס חברות בשיעור של 5%, על פי בקשת החברה, ובלבד שהחברה שקיבלה את הדיבידנד אינה חברת בית כמשמעותה בסעיף 64, חברה משפחתית כמשמעותה בסעיף 64א או חברה שקופה כהגדרתה בסעיף 64א.

(ג) על חלק הדיבידנד שהתקבל בידי החברה כאמור בסעיף קטן (ב) ושבו לא נעשה שימוש בישראל יחולו הוראות סעיף 126.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (ג) המוצע

מוצע להבהיר כי על חלק הדיבידנד שבו לא נעשה שימוש בישראל יחולו שיעורי המס הרגילים החלים על דיבידנד שמקורו מחוץ לישראל, כלומר מס בשיעור של 25% (או שיעור מס החברות, לפי העניין), כקבוע בסעיף 126(ג) לפקודה, שניתן לקבל כנגדו זיכוי בשל המסים ששולמו על הדיבידנד בחו"ל, הכל כקבוע בפקודה או בהסכמים למניעת כפל מס.

עוד מוצע לקבוע כי לא ייחשב כשימוש בישראל תשלום, במישרין או בעקיפין, ליחיד שהוא בעל שליטה בחברה מקבלת הדיבידנד, מאחר שמטרת הפחתת המס המוצעת אינה מתן הטבה, במישרין או בעקיפין, ליחידים בעלי השליטה בחברה, אלא עידוד פעילות או השקעות בישראל.

(ד) על אף ההוראות לפי פקודה זו, ביקשה חברה כי יוטל עליה מס חברות לפי סעיף זה על הכנסתה מדיבידנדה, יינתן כנגד המס האמור זיכוי בשל ניכוי מס במקור מההכנסה האמורה, ובלבד שלא יעלה על סכום המס לפי סעיף זה, ולא יינתן כנגדו זיכוי בעד מסי חוץ שאינם מוטלים במישרין, כהגדרתם בסעיף 203(ג).

(ה) הוראות סעיף 205א לא יחולו על מסי החוץ ששולמו על הכנסה מדיבידנד שחויבה במס חברות לפי סעיף זה; לעניין זה, "מסי חוץ" – כהגדרתם בסעיף 199.

(ו) הוכיחה חברה אשר ביקשה כי יוטל עליה מס חברות לפי סעיף זה, כי עשתה שימוש בישראל במהלך שנת 2009, בסכום כלשהו, חזקה כי השימוש בישראל באותו סכום נעשה מתוך הכנסתה מדיבידנדה, אף אם אותה הכנסה התקבלה אצל החברה לאחר שעשתה שימוש כאמור.

(ז) לעניין פסקת משנה (ב) בהגדרה "חברה נשלטת זרה" שבסעיף 75ב(א)(1) לא תובא בחשבון הכנסה שהתקבלה אצל חבר בני אדם תושב חוץ בשנת המס 2009, אשר חולקה כדיבידנד לחברה תושבת ישראל באותה שנת מס, אם חויבה ההכנסה מהדיבידנד האמור במס חברות לפי סעיף זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

התקבלו בפועל לאחר שנעשה השימוש האמור. המשמעות היא שדי אם החברה תוכיח שעשתה שימוש בישראל בשנת 2009 בסכום מסוים, כדי שתיתן ההטבה על כספי הדיבידנד בסכום זה.

לסעיף קטן (ז)

מוצע לקבוע, כי בחישוב ההכנסה הפסיבית של חבר בני אדם תושב חוץ, לצורך קביעה אם הוא חברה נשלטת זרה כהגדרתה בסעיף 75ב, לא יובאו בחשבון הכנסות, שעל קבלת הדיבידנד מהן היה חל סעיף 126א לפקודה כנוסחו המוצע. מטרת סעיף 126א המוצע היא לתמרץ חברה תושבת ישראל למשוך דיבידנד מחבר בני אדם תושב חוץ, כדי שיעשה בכספים שימוש בישראל. ואולם חבר בני אדם תושב חוץ עלול להפוך לחברה נשלטת זרה לפי ההגדרה שבסעיף 75ב, רק משום שקיבל הכנסות נוספות, שמהן הוא חילק דיבידנד כמפורט בסעיף 126א המוצע. המשמעות היא שהכנסתו הפסיבית של חבר בני האדם, תיחוס לבעל השליטה כאילו חולקה לו כדיבידנד ("רווחים שלא שולמו") רק משום קבלת ההכנסות הנוספות. דבר זה עלול למנוע מחבר בני האדם להעביר כספים לישראל כמפורט בסעיף 126א המוצע, וזאת בניגוד למטרת החוק המוצע.

לסעיפים קטנים (ד) ו-(ה) המוצעים

מוצע, כי כנגד ההכנסה מהדיבידנד שיחול עליה מס בשיעור של 5% יינתן רק זיכוי ישיר, קרי רק בגין מסים שנוכו במקור מסכום הדיבידנד בעת תשלומם, וזאת עד לגובה של 5%, ולא כנגד מסים אחרים ששולמו במדינת המקור (להלן – זיכוי עקיף). שכן מדובר בהסדר חלופי. מובן, כי חברה רשאית לבחור שלא יחול על הדיבידנד שהיא מקבלת שיעור המס המופחת, אלא שיעור המס הרגיל. במקרה כאמור, ככל שתהיה החברה זכאית לכך לפי הוראות הפקודה, היא תוכל לקבל גם את הזיכוי העקיף, וזאת בדומה להוראות סעיף 126 לפקודה. בנוסף, על זיכוי זה לא יחולו הוראות סעיף 205א לפקודה המאפשרות להעביר עודף זיכוי שלא נוצל בשנת מס מסוימת לשנת המס הבאה.

לסעיף קטן (ו)

מכיוון שלא ניתן "לצבוע" את הכסף, ולהוכיח שדווקא בכספי הדיבידנד נעשה שימוש בישראל כנדרש, מוצע לקבוע חזקה ולפיה אם היה שימוש בישראל, במהלך שנת 2009, בסכום מסוים, כמפורט בסעיף המוצע, יראו כאילו הכספים שבהם נעשה השימוש בישראל הם כספי הדיבידנד שהתקבל מחו"ל, זאת גם אם כספי הדיבידנד

4. בחוק סיוע לשדרות וליישובי הנגב המערבי (הוראת שעה), התשס"ז-2007² (להלן – חוק סיוע לשדרות) –
- (1) בסעיף 5, במקום הרישה יבוא "פקודת מס הכנסה תיקרא לגבי התקופה האמורה בסעיף 7(ד) כך:";
- (2) בסעיף 7 –
- (א) בסעיף קטן (א), במקום הסיפה החל במילים "2007 ו-2008" יבוא "2007 עד 2009";
- (ב) בסעיף קטן (ד), במקום הסיפה החל במילים "בשנת הכספים 2007" יבוא "בשנות הכספים 2007 עד 2009".
- 5 (א) תחילתו של חוק זה ביום ה' בטבת התשס"ט (1 בינואר 2009) (בסעיף זה – יום התחילה), ואולם תחילתו של סעיף 1(4) לחוק זה ביום תחילתו של חוק סיוע לשדרות.
- (ב) סעיף 9(ד15) לפקודה, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, יחול על ריבית, דמי ניכיון והפרשי הצמדה המשולמים ביום התחילה ואילך.
- (ג) סעיף 97 לפקודה, כנוסחו בסעיף 2 לחוק זה, יחול על מכירת נייר ערך או זכות כאמור באותו סעיף, שיום רכישתם ביום התחילה ואילך.

ד ב ר י ה ס ב ר

אלה גם לשנת המס 2009, ולשם כך להאריך גם את תוקף ההגדרה "אזור קו עימות דרומי" שבחוק סיוע לשדרות.

עוד מוצע לערוך תיקון טכני בסעיף 5 לחוק סיוע לשדרות, שבו מעוגן התיקון לפקודת מס הכנסה, במטרה להבהיר כי המדובר בתיקון שהוא הוראת שעה ולא תיקון של קבע. מוצע כי תחילתו של תיקון טכני זה תהיה ביום תחילתו של חוק סיוע לשדרות (ראו סעיף 5(א) להצעת החוק).

סעיף 5 כדי לעודד מיידית את רכישת איגרות החוב על ידי תושב החוץ, מוצע לקבוע כי הוראות סעיף 9(ד15) לפקודה, כנוסחן בסעיף 1 להצעת החוק, יחולו על ריבית, דמי ניכיון והפרשי הצמדה המשולמים ביום ה' בטבת התשס"ט (1 בינואר 2009) (להלן – יום התחילה) ואילך.

מוצע לקבוע כי הוראות סעיף 97 לפקודה, כנוסחן בסעיף 2 להצעת החוק, יחולו על מכירת נייר ערך שנרכש ביום התחילה ואילך. הוראות הסעיף הקיים ימשיכו לחול על מכירת נייר ערך לאחר יום התחילה שרכישתו היתה לפני יום התחילה.

סעיף 4 סעיף 7(ד) לחוק סיוע לשדרות וליישובי הנגב המערבי, התשס"ז-2007 (להלן – חוק סיוע לשדרות), קובע כי הוראות סעיף 11 וחלק ב' לתוספת הראשונה לפקודה, כנוסחן בסעיף 5 לחוק סיוע לשדרות, יחולו בשנת המס 2007, ומסמיך את שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, להאריך את תחולתן של ההוראות האמורות לשנת הכספים 2008.

הוראות אלה קובעות כי מי שהוא תושב אזור קו עימות דרומי כהגדרתו לפי חוק סיוע לשדרות, לרבות לפי צווים מכוחו, יהיה זכאי לזיכוי מהמס בשיעור של 25% מהכנסתו החייבת מיגיעה אישית, עד לסכום של 205,080 ש"ח בשנה (הסכום נכון לשנת המס 2008), במקום לזיכוי בשיעור של 13%, שהיה זכאי לו לפני חקיקת חוק סיוע לשדרות.

שר האוצר הפעיל את סמכותו לפי סעיף 7(ד) האמור ובצו סיוע לשדרות וליישובי הנגב המערבי (הוראת שעה) (הארכת תוקף), התשס"ח-2008 ("ק"ת התשס"ח, עמ' 598), קבע כי תוקף הטבות אלה יוארך גם לשנת המס 2008.

בשל המצב הביטחוני הקשה הנמשך באזור שדרות והנגב הדרומי, מוצע להאריך את תוקפן של הוראות

